

Riksrevisjonen
Pb. 8130 Dep
0032 Oslo

**Pensjonsordningen for
stortingsrepresentanter**

Vår dato: 27. mai 2008
Vår ref.: ARi 2003/03032

Deres dato: 30. april 2008
Deres ref.: AI 1.5 2008/671

PENSJONSUTBETALING FRA PENSJONSORDNINGEN FOR STORTINGSREPRESENTANTER

Vi viser til Riksrevisjonens brev datert 30. april 2008 hvor det etterspørres informasjon knyttet til pensjonsutbetaling etter lov om pensjonsordning for stortingsrepresentanter.

Forståelsen av begrepet "tilsvarende inntektsgivende arbeid" – lovens § 2, fjerde ledd – 75 årsregelen

Pensjonsstyrets forståelse av inntektsbegrepet i pensjonslovens § 2, fjerde ledd, tredje punktum, er ikke fullt ut sammenfallende med begrepet "pensjonsgivende inntekt" i folketrygdloven § 3-15.

Forutsetningen for å få rett til alderspensjon når summen av alder og funksjonstid utgjør minst 75 år er at søkeren ikke har eller får tilsvarende inntektsgivende arbeid, uavhengig om det er fra offentlig, privat tjeneste, eller næring. Med "tilsvarende inntektsgivende ..." menes inntekt på samme nivå som full alderspensjon i ordningen. Det praktiseres ikke avkortning i forhold til inntekter. Hvis annen inntekt overstiger nevnte nivå bortfaller pensjonen.

Slik bestemmelsen praktiseres innebærer dette at pensjonisten i tillegg til stortingspensjonen kan ha andre arbeids-/næringsinntekter, - unntatt kapitalinntekter, opp til samme nivå som full stortingspensjon uten at han/ hun behøver å melde fra til pensjonsordningen. I tillegg forutsettes at inntektene ikke er av fast karakter, jfr. uttrykket "*sporadiske/usikre inntekter ved siden av pensjonen*" i Dok. 17 (2002-2003).

Alderspensjon etter 75-årsregelen utbetales ikke hvis søkeren er tilsatt i et arbeidsforhold på fast basis med opptjening av pensjonsrettigheter, selv om inntekten i dette arbeidsforholdet er mindre enn pensjonen.

Ved en eventuell vurdering av om sporadiske/usikre inntekter overstiger full pensjon, har det vært praktisert gjennomsnittsberegning over en treårs periode.

Informasjon om plikten til å gi pensjonsordningen de opplysninger som er nødvendig for å avgjøre om rett til pensjon foreligger

Det er ikke lagt opp forpliktende rutiner om å gi opplysninger om inntektsforhold til pensjonsordningen. Den som ønsker å benytte seg av retten til å ta ut pensjon etter 75-årsregelen må henvende seg til pensjonsstyrets sekretariat på forhånd for å få kunnskap om vilkårene er til stede for å sette frem krav om pensjon. Kontakten skjer enten ved telefon, e-post, brev, eller personlig besøk. Informasjonen kan derfor skje både muntlig og skriftlig avhengig av henvendelsesform.

På grunnlag av opplysninger fra pensjonssøkeren i ”Melding I – Alderspensjon” blir Statens pensjonskasse i brev fra pensjonsordningen anmodet om å foreta eventuell samordning og anvise pensjonen til utbetaling. Kopi av anmodningsbrevet blir sendt pensjonssøkeren.

Styret baserer seg hovedsakelig på tillit til de opplysninger som blir gitt av pensjonisten. Det er derfor ikke etablert kontrollrutiner for oppfølging av pensjonsmottakers andre inntekter.

For ordningen om ventegodtgjørelse er det derimot opprettet søknadsskjema med forpliktende opplysninger om vilkår mv. Vedtaket og melding om vedtak, opplyser dessuten om plikten til straks å melde fra til styret om endringer i inntekts- og arbeidsforhold. Ventelønns mottaker blir dessuten pålagt å rapportere om eventuelle inntekter og hva vedkommende har gjort for å skaffe seg inntektsgivende arbeid. Retningslinjer for pensjonsstyrets skjønnsmessige vurdering, søknadsskjema, skjema for rapportering/egenerklæring og eksempel på brev om vedtak er vedlagt.

Beregningsprinsipper for personer som ikke har pensjon for hele året

Det er ikke etablert egne beregningsrutiner for personer som ikke har pensjon for et helt år. For de som mottar alderspensjon etter 75-årsregelen, gjelder normalt et enten/eller. Pensjonen blir stanset når det blir gitt melding om at vilkårene for å motta pensjonen ikke lenger er til stede. Styret har ikke praktisert avkortet eller delvis pensjonsutbetaling. Hvis det først blir klart i ettertid at inntekts- og arbeidsforhold gjør at vilkårene for å motta pensjon ikke er oppfylt, blir det gjort avtale mellom pensjonisten og SPK om tilbakebetalingsordning. Beregningen av hvor mye som skal tilbakebetales skjer i samarbeid mellom pensjonisten og pensjonsordningen.

Fordi ordningen er basert på tillit er det ikke lagt opp rutiner for kontroll av eller innhenting av inntektsopplysninger fra ligningsmyndighetene eller andre.

For de som mottar ventegodtgjørelse gjelder egne avkortningsregler i forhold til størrelsen på andre inntekter. Hovedregelen er at ventegodtgjørelsen blir beregnet i forhold til funksjonstid. For dem som har kortere funksjonstid enn 12 år har praksis vært at det først er når annen inntekt overstiger full opptjening med 12 års funksjonstid, pluss 1/12 av den til enhver tid gjeldende stortingsgodtgjørelse, at ventegodtgjørelsen avkortes.

Avtalen med Statens pensjonskasse

Det er Stortingets pensjonsordning som har ansvaret for at pensjonenes omfang og størrelse er i samsvar med bestemmelsene. Statens pensjonskasse blir i brev form, med opplysning om hjemmel for rettigheten, anmodet om å anvise pensjonen til utbetaling, med start og eventuelt opphørstidspunkt, og eventuell samordning med andre pensjoner.

For at pensjonsordningen skal kunne foreta nødvendige kontroller og oppfølging av pensjonsutbetaling er man avhengig av tilbakemeldinger om utbetalingene fra Statens pensjonskasse. I avtalen av 24. mai 1963 om overføring av utbetalingsordning, pkt. III.3, forutsettes at gjenpart av anvisningsbrevene, dvs. SPK's endelige beregning etter samordning, skal sendes pensjonsordningen. Vi kan ikke se at dette har vært gjennomført i praksis.

Tilbakemeldingene/rapportering om utbetalinger har siden avtalen ble opprettet utviklet seg i forhold til behov som har kommet til gjennom årene. Fra å motta halvårlige regnskapsbeløp og årlige anslag for budsjett er det etter jevnlig kontaktmøter på saksbehandlernivå, utviklet bedre oversikter over utbetalinger til den enkelte pensjonist eller ventelønsmottaker. Etter etablering av nye rutiner og krav om tettere oppfølging av ventegodtgjørelsene fra 2003 mottar pensjonsordningen månedlige utbetalingslister fra SPK med oppgave over beløp denne måned, forrige måned og sum hittil i år. Kfr. vedlagte eksempel på liste for desember 2007. Denne rapporteringen har betydd en vesentlig forbedring av kontroll og oppfølging av at utbetalingene er i samsvar med de oppdrag pensjonsordningen har gitt.

Når det gjelder kontroll eller oppfølging av andre inntekter baserer pensjonsordningen seg på de opplysninger som gis av den enkelte pensjonist eller ventelønsmottaker.

Stortingets presidentskap vedtok den 8. mars 2007 mandat for et eget pensjonsutvalg som skal fremlegge forslag til ny pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer m.v. Vi viser til mandat og sammensetning i eget vedlegg. Utvalget skal i forbindelse med dette arbeidet også vurdere de administrative kontrollrutinene.

I tiden frem til ny pensjonsordning er på plass vil Pensjonsstyret innskjerpe opplysningsplikten for utbetaling av alderspensjon etter 75-årsregelen tilsvarende de som allerede gjelder for ventelønnsordningen.

Med vennlig hilsen

Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter

Sigvald Oppebøen Hansen
(leder Pensjonsstyret)

Astrid Risnes
(rådgiver, sekretær Pensjonsstyret)

Kopi: Stortingets administrasjon
v/direktør Hans Brattestå og avdelingssjef Randi Wisnes Haugen

Vedlegg

- Søknadsskjema for ventegodtgjørelse inntatt retningslinjer for behandling av søknader
- Egenerklæring/rapporteringskjema for ventegodtgjørelse
- Kopi av vedtak og korrespondanse i fm igangsetting av alderspensjon og ventegodtgjørelse
- Eksempel på oversikt over utbetalinger for desember 2007
- Pensjonsutvalgets mandat og sammensetning